

Vår saksbehandler
Lars Olaussen
67864323
lars.olaussen@nsm.stat.no

Vår dato
2011-02-07
Tidligere dato

Vår referanse
2010/01684-002/NSM/008
Tidligere referanse

Til
Kommunal- og regionaldepartementet

Kopi til
Forsvarsdepartementet
Justis- og politidepartementet
Intern kopi

Internt

Høring - Forskrift om forsøk med elektronisk stemmegivning under forhåndsstemmegivningen, elektronisk avkryssing i manntallet på valgtinget og bruk av ny stemmeseddel ved kommunestyre- og fylkestingvalget i 2011

NSM viser til brev fra Kommunal- og regionaldepartementet datert 2010-12-16.

NSM har sett på forslaget og har følgende merknader til forskriften når det gjelder utforming som berører de sikkerhetsmessige forhold som beskrevet i forsøksforskriften.

I høringsbrevet er det pekt på at valgloven blant annet bygger på internasjonale forpliktelser, slik som FNs konvensjon for sivile og politiske rettigheter og Den Europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK). Videre heter det at det derfor er nødvendig å ta høyde for internasjonale standarder på området, spesielt Europarådets rekommandasjon REK (2004) 11 om juridiske, tekniske og operasjonelle standarder for elektronisk stemmegivning (e-stemmegivning). Det sies videre at:

- den tekniske løsningen er sikker og pålitelig, og utformet slik at den ikke avslører koblingen mellom velgeren og velgerens stemme,
- identifiserings- og autentiseringsløsningen (eID) er basert på et høyt sikkerhetsnivå.

I forskriftens § 27 (4) er autentiseringsmekanisme på nivå 3 definert som et minimumsnivå. NSM ønsker i den forbindelse å vise til at i henhold til Rammeverk for autentisering og uavviselighet i elektronisk kommunikasjon med og i offentlig sektor, må man anse at elektronisk stemmegivning er på risikonivå 4 (Tap av renommé). Det er NSMs oppfatning at kun en autentiseringsmekanisme på nivå 4 kan betraktes som et høyt sikkerhetsnivå, og nevnte rammeverk anbefaler at sikkerhetsnivå 4 benyttes for å motstå risikonivå 4. NSM fraråder derfor en autentiseringsmekanisme på nivå 3.

Forskriftens § 27 (5), (6) og (7) slår fast at Europarådets rekommandasjon REK (2004) 11, punktene 25, 40, 41, 49, 52, 111 og 112 ikke skal gjelde. Det er ikke anført hva som skal gjelde i stedet for nevnte punkter. Etter NSMs syn tar valgmyndighetene en stor risiko ved å se bort fra de nevnte punkter i rekommandasjonen, samtidig som det i høringsbrevet slås

Postadresse
Postboks 14
1306 BÆRUM
POSTTERMINAL

Sivil telefon/telefaks
+47 67 86 40 00/+47 67 86 40 09
E-postadresse
post@nsm.stat.no

Militær telefon/telefaks
515 40 00/515 40 09

Internetadresse (URL)
www.nsm.stat.no

Vedlegg
0

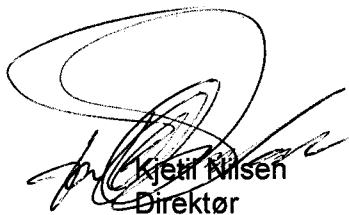
fast at den tekniske løsningen er sikker og pålitelig. I hovedsak omhandler disse punktene juridiske og operasjonelle standarder, og tekniske krav.

NSM anser det som en uheldig at det ikke stilles sterkere krav til en uhildet gjennomgang det elektroniske stemmegivningssystemet og systemet for elektronisk avkryssing av manntallet. Dette kan rukke ved tilliten til valgløsningen, herunder hvorvidt sikkerhetsløsningene er implementert på korrekt måte. Sertifisering av sikkerhetsmekanismene er det beste virkemiddelet for å sikre tillit til løsningen. Etter vår oppfatning er den internasjonale standarden Common Criteria, samsvarende med ISO/IEC 15408 et godt egnet rammeverk til å analysere de tekniske sikkerhetsaspektene ved løsningen.

Punkt 85 i rekommandasjonen viser til at sikkerhetskravene skal kunne kontrolleres av en uavhengig instans. Det er ikke klart om og på hvilken måte slik kontroll er gjennomført i den norske modellen.

Erfaringene fra valget i 2011 skal blant annet danne beslutningsgrunnlag i forhold til eventuell fremtidig bruk av elektroniske løsninger i samband med gjennomføring av valg. NSM er kjent med at flere kommuner har takket nei til å delta i forsøksordningen. Manglende tillit til den elektroniske løsningen i forsøksordningen kan være en mulig årsak til frafallet av deltakere i forsøket. Samtidig kan skepsis, manglende tillit og eventuelle sikkerhetsmessige svakheter i forsøksordningen bidra til å skape usikkerhet og tvil med hensyn til beslutning om en eventuell bruk av elektroniske valgsystemer i fremtidige valg.

NSM tilrår derfor å revurdere det valgte sikkerhetsnivået og unntaksbestemmelsene i forskriftens § 27 som omtalt over.

Kjell Nilsen
Direktør